

NØVN

Minningarorð um mammu og pápa okkara

Ebbu Malenu Petersen, fødd Kirke og Olaf Emil Petersen

Ikki vardi tað okkum fyri hálvum øðrum ári síðani, at vit skuldu missa bæði okkara kæru foreldur innan so stutta tíð.

Ættarbondini hjá mammu vóru úr Fugloy. Foreldur hennara vóru Malena Kirke úr Hattarvík og Isak Esbern Kirke av Kirkju. Tey vóru gift og fluttu til Vágs í 30´unum, tí har var nógv virksema hesa tíðina. Abbi okkara var skipari og sigldi við ymiskum skipum úr Vági. Tey bygdu hús í Toftalíð og fingur trý børn. Mamma var yngst av systkinum. Johan, sum er elstur, er føddur í 1936, Álvur er føddur í 1939 og mamma varð fødd 8. juli 1941.

Pápi teirra vanliga nevndur Ebbe var skipari á sluppini “Milly”, og vóru teir farnir til Onglands at selja fisk undir krígunum, og sjólótust teir á heimleið úr Onglandi í marsmánaði 1941. Sostatt sá mamma ongantíð pápa sín.

Malena omman sat eftir við tveimum smábørnum, og tað triðja var ikki føtt. Fyri at fáa endarnar at røkka saman, fekk hon sær handil í einum parti av húsinum. Hon hevði kúgv í kjallaranum og keypti eina maskimaskinu, so hon kundi maska sokkar fyri fólk. Mangar kvinnur í Vági hava fingið maskað sínar sokkar hjá Malenu ommuni.

Undir hesum truplu umstøðum vaks mamma upp við eini sterkari mammu, sum tók mangt eitt takið, tí tíðirnar vóru torførar. Eitt trygt og gott heim, har umsorganin fyri hvørjum øðrum var í hásæti, og hjartarúm var fyri øllum.

Pabba var næstelstur av seks systkjum. Foreldur hansara vóru Karin Høgnesen av Norðoyri í Klaksvík og Mathias Petersen av Selatræ. Tey búsettust uppi á Heygum í Klaksvík. Børn teirra eru Kirstin fødd í 1937, pabba føddur í 1939, Malan fødd í 1945, Torbjørn føddur í 1948, Sólbjørg fødd í 1954 og Rúna fødd í 1958.

Mamma og pabba møttust sum 16 og 18 ára gomul. Tey vóru gift 15. apríl 1961 og náddu tey at hava gullbrúdleyp í 2011, har vit øll høvdu ta gleði at halda henda stóra dag saman við teimum á hotelli.

Mamma og pabba fluttu inn í barnaheimið hjá mammu í Toftalíð, og omman búði saman við okkum til miðskeiðis í 70´unum. Tey fingur 6 børn. Tann fyrsta dóttirin doyði fáar tímar eftir, at hon varð fødd. Síðan komu Isak Esbern, nevndur Ebbe, føddur 11. desember 1962, Karin, fødd 11. juni 1964, Lív, fødd 25. apríl 1971, Vivie, fødd 20. september 1976 og Britt, fødd 11. apríl 1981.

Pabba var sjómaður og var nógv burtur, har hann var motorpassari á ymiskum skipum. Tá tey elstu børnini vóru smá, var hann ofta leingi burtur. Onkran túrin var

hann burtur meir enn 6 mánaðir í Grønlandi. Seinni sigldi hann eisini út frá Bornholm. Tá hann kom heim, hevði hann altíð spennandi leikur heim við. Dukkuvagnar, fjarsýrdar bilar, walkie-talkie og annað, sum vit gleddu okkum til. Tey yngri systkini minnst betri, at hann sigldi styttri túrar, og tískil var meiri heima.

Heimkomin av túri var altíð nokk at gera við hús. Súkkulslangur skuldu lappast, vaskimaskinan umvælast ella nógv annað, sum hann dugdi so sera væl til. Tá varð einki koyrt burtur, tí alt kundi gerast aftur.

Pabba gjørdist álvarsliga sjúkur sum 50 ára gamal, og eftir hetta legdist hann uppá land. Fyrsta tíðin var ikki løtt hjá honum, men so fór hann at fáast við seyð og fekk sær ein bát saman við Ebba, sum honum dæmdi væl at fara út at fiska við.

Mamma tók sær av okkum børnum og yvirtók handilin so við og við, sum omman eldist. Handilin var miðdepilin í Toftalíð. Her møttist grannarnir og fingur eitt gott prát, meðan vørurnar vóru handaðar yvir diskin. Góði angin av kaffi og te, sum var selt í leysari vekt, bróstsukurini, sum omman kókaði, nýbakaðu breyðini frá bakaranum og nógvu søgurnar, sum vóru fortaldar, var partur av okkara upp-vøkstri. Mamma var altíð fyrrikomandi og blíð. Hittinorðað var hon eisini, og nógv stuttligt kom burtúr samskiftinum við kundarnar.

Samstundis ansaði hon okkum børnum, gjørdi døgurða klokkan tólv, tá vit høvdu døgurðasteðg úr skúlanum, og drekkamunn klokkan trý, tá vit komu úr skúla. Ringiklokku høvdu vit í køkinum, so vit kundu renna niður trappurnar, um hurðin gekk í handlinum.

Ofta høvdu vit vinfólk heim við, og vóru tey altíð vælkomn, og hevur mangur fingið drekkamunn og skons frá mammu. Gestablið var hon altíð. Onkuntíð, tá vit høvdu gestir, kundi hon kundi finna uppá at baka bollar mitt um náttina.

Í Toftalíð vóru nógv børn, og spældu vit úti bæði um dagin og kvøldið. Var veðrið gott, varð ofta røvara og politi, blikkað ella skipa-nøvn spælt ímillum húsini. Tá kavin kom, skreiddu vit børn oman longu brekkuna, og onkuntíð komu tey vaksnu uppi. Tá filmstólini komu fram, fór pabba at vísa teknifilm nýggjársaftan út ígjøgnum køks-vindegjað yvir á hvíta veggina hjá grannanum. Hetta samlaði bæði børn og vaksni í grannalagnum. Ja samanhaldið var gott, og nógvar stuttligar løtur og góð minni eiga vit í Toftalíð.

Mammu dæmdi best at hava nógv fólk runda um seg og helst heima hjá sær sjálvari. Hon var sera heimkær. Hon kundi fara ein túr norður eftir við Smyrli um summarið. Vitjaði familju og vinir og gleddi seg at sleppa heimaftur. Tá vit bóðu hana koma at ferast, segði hon skemtandi: "Farið tit nakrar dagar norðureftir, so fái eg eina fina feriu". Pabba har aftur ímóti dæmdi sera væl at ferast, men strilti gekk at fáa mammu við. Hann settist ikki aftur fyri tað, men var fleiri túrar uttanlands saman við beiggja sínum Tórbjørn. Hesum túrum hevur hann mangan greitt frá, tí teir høvdu nógva at týða fyri hann.

Mamma og pabba hava altíð verið sera góð við hvørt annað. Hetta hava vit sum børn týðiliga merkt. Mamma gjørdi drekkamunn fleiri ferðir um dagin, sum tey bæði hugnaðu sær við, og kundu tey eisini sita uppi langt út á náttina

og práta saman, meðan tey hugdu at bilum, sum koyrdu framvið hús-inum. Pabba dæmdi væl at koyra biltúrar um kvøldarnar út til seyðin, ella yvir í hýlin at pumpa bátin, og sjáldan fór hann avstað, uttan at mamma var við honum. Ein legði ofta merkið til, hvussu bangin mamma var, um at nakað skuldi henda pabba, tá hann var úti við bátinum, og ofta kom seint aftur. Ja, tey vóru sera góð, og vit minnst tey sum eitt par, ið hevur verið nógva saman.

Teimum dæmdu sera væl samkomulívið í Bethel í Vági. Mamma hevði so góða sangrødd, og sang hon nógva heima við hús, og sum yngri sang hon eisini á møtinum. Kórsangurin, tá Betesta- ella Ebenezerkórið komu á vitjan á samfelagsmøtum, var hæddarpunktið fyri hana. Sjálvt um hon var vorðin sjúk, var hon sera glað fyri at sleppa á samfelagsmøtið á Hvítusunnu í ár, har Ebeneserkórið sang. Eisini dæmdu mamma og pabba væl at fara við okkum børnum og ommubørnum til útferðirnar hjá sunnudagsskúlanum, har nógva var gjørt burtúr fyri at hugna um.

Vit børn vóru altíð væl stuðlað at passa okkara skúla, og vórðu vit eggjað at fáa okkum eina útbúgving. Hetta hava vit øll fingið. Eitt annað, tey gleddust um, var at familjan øktist við svigarbørnum og ommu- og abba-børnum. Hesi vóru nú 18 í tali, og vóru mamma og pabba glað fyri tey og stolt av teimum. Mangan var rokaligt í Vági, tá vit øll samlaðust har í vikuskiftum til føðingardagar ella høgtíðir.

Í apríl 2013 gjørdist mamma sjúk, og varð hon send til Danmarkar til viðgerð. Har vóru hon og pabba frá 17. juni til 27. september í fjør. Tey høvdu eina góða tíð í Danmark, har veðrið var av tí besta, og vóru tey

sera glað fyri, at øll børnini vóru niðri og vitjaðu í hesum tíðarskeiði. Viðgerðin hjá mammu helt fram í Føroyum, og vóru bæði viðgerð og túrarnar við Smyrli eitt stórt tak fyri hana. Viðgerðin hjálpti tó ikki, og vit sóu, hvussu hon spakuliga viknaði, og likamið fólnaði burtur.

Í januar 2014 fekk pabba staðfest herviliga lungnasjúku, og doyði hann ein mánað seinni 25. februar 2014. Hetta var ein stórir smeitur fyri mammu, men tá hon sá, hvussu hann stríddist við sjúkuna, var tað samstundist ein lætti, at hann slapp burtur. Pabba hevði ikki ætlanir um at flyta so bráðliga, tí hann var í ferð við at endurnýggja sítt koyrikort, og keypti hann sær eisini nýggja teldu, stutt áðrenn hann andaðist. Pabba hevði stóra gleði av telduni, har hann lærði seg at nýta ymsu forritini. Honum dæmdi eisini væl ættargransking, og gjørdi hann sjálvur ein heilan databasa, har hann skrivaði nøvn og føðingardagar.

Takksom eru vit fyri, at læknin á Suðuroyar Sjúkrahúsi læt tey hava stovu saman ta síðstu tíðina hjá pabba. Sengurnar vórðu settar saman soleiðis, at tey kundu sita hond í hond, líka til pabba andaðist.

Eftir hetta kom mamma heim at verða frá mars til august í ár, og var hon sera takksom fyri hetta tíðarskeiðið. Síðan viknaði hon skjótt og var innløgð á sjúkrahúsið, har hon andaðist 24. september.

Mammusa glaða og lætta lyndi smittaði av á okkum onnur. Sjálvt á hennara longu sjúkralegu misti hon ikki mótið, og vit hoyrdu hana ikki gremja seg. Við sterkum vilja stríddist hon móti sjúkuni. Man má av sonnum siga, at av hennara lívsgleði, kunnu vit onnur læra nógva av. Pabba hevði eins og mamma ein vilja sum fáur. Vit hava lært nógva av honum um arbeiðssemi, og hevur hann sanniliga víst seg sum ein rættan mann við tað, at hann ikki gav upp, tá hann var 50 ára gamal. Sjálvt um hann hevur verið álvarsliga sjúkur øll hesi árin, so hevur hann altíð kunna funnið uppá okkurt so sum at skríva ella smíða. Einaferð segði hann í skemti, at hann skilti ikki, at hann nakrantíð hevði havt tíð at arbeiðt.

Vit kundu hugsað okkum at haft tykkum nógva ár afturat ímillum okkum, men ein troyst er at vita, at tit nú eru saman aftur heima í Himli, har ongin sjúka er.

Hvílið í friði, góða mamma og góði pabba, og takk fyri alt tað, ið tit vóru fyri okkum øll.

Saknurin er stórir.

Ebbe, Karin, Lív, Vivie og Britt